

вул. Інститутська, 21/8
01008, м. Київ, Україна

Tel.: (+380 44) 253 2203
Fax.: (+380 44) 226 3427
E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua
[http:// www.ombudsman.gov.ua](http://www.ombudsman.gov.ua)

21/8, Instytutska str.
Kyiv, 01008, Ukraine

№ _____

« _____ » _____ 20 ____ р.

**Спеціальному доповідачу
Ради ООН з прав людини
з питань дотримання
прав мігрантів**

Феліпе Гонсалесу Моралесу

Шановний пане Моралес!

У відповідь на Ваш запит щодо забезпечення в Україні прав біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту, зокрема прав дитини, у межах компетенції Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини направляю таку інформацію відповідно до поставлених питань.

1. В Україні відсутнє законодавство, яке забороняє або обмежує розміщення дітей та їх сімей у центрах тимчасового тримання мігрантів. У зв'язку з цим немає можливості надати текст такого законодавства.

Водночас статтею 4 Закону України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту» закріплено, що Україна сприяє збереженню єдності сімей біженців та осіб, які потребують додаткового захисту або яким надано тимчасовий захист.

Також статтею 13 зазначеного Закону передбачено, що особа, стосовно якої прийнято рішення про оформлення документів для вирішення питання щодо визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, має право на проживання у родичів, у готелі, піднаймання житлового приміщення або користування житлом, наданим у пункті тимчасового розміщення біженців.

Порядок організації тимчасового розміщення вказаних осіб врегульовано Положенням про пункти тимчасового розміщення біженців, затвердженим наказом Міністерства внутрішніх справ України від 14.06.2018 № 503.

Так, відповідно до згаданого Положення до пунктів тимчасового розміщення направляються особи, які подали заяви про визнання біженцями або особами, які потребують додаткового захисту, та особи, стосовно яких прийнято рішення про оформлення документів для вирішення питання щодо визнання біженцями чи особами, які потребують додаткового захисту, та не можуть самостійно забезпечити себе житлом.

Крім того, для розміщення разом з такими особами можуть бути направлені члени їх сімей та інші особи, які були ними усиновлені або перебувають під їх опікою чи піклуванням, як це визначається національним законодавством і звичаями відповідної країни, які супроводжують цих осіб і відомості про яких внесені до заяви-анкети про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту.

2. Урядом України розроблено Порядок взаємодії державних органів та органів місцевого самоврядування під час виявлення розлучених із сім'єю дітей, які не є громадянами України, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2016 № 832.

Відповідно до зазначеного Порядку після виявлення дитини, розлученої із сім'єю, представник служби у справах дітей за сприяння представника територіального органу Державної міграційної служби невідкладно забезпечує супроводження дитини до закладу охорони здоров'я для проведення медичного обстеження та надання в разі потреби невідкладної медичної допомоги, а також вжиття заходів для тимчасового влаштування дитини, розлученої із сім'єю.

Також відповідно до пункту 31 Порядку провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24.09.2008 № 866, дитина, розлучена із сім'єю, тимчасово може бути влаштована у сім'ю родичів, знайомих; сім'ю патронатного вихователя, притулок для дітей служби у справах дітей, центр соціально-психологічної реабілітації дітей, центр соціальної підтримки дітей та сімей, соціально-реабілітаційний центр (дитяче містечко), спеціалізований будинок дитини, дитячий будинок-інтернат системи соціального захисту населення.

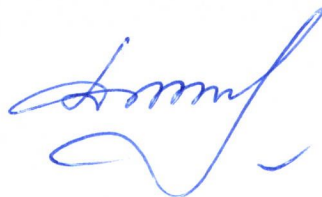
3. Одним із передових кроків у захисті інтересів дітей-шукачів притулку стало видання Міністерством охорони здоров'я України, Міністерством освіти і науки України, Міністерством соціальної політики України спільного наказу від 23.10.2013 № 903/1464/711 «Про здійснення обстеження для встановлення віку дитини, яка залишилась без піклування батьків та потребує соціального захисту». При розробці зазначеного наказу було використано рекомендації Європейської мережі дитячих омбудсманів (ENOC). Зазначеним наказом встановлено процедуру проведення обстеження для встановлення віку дитини в разі виникнення сумніву щодо заявленого цією дитиною віку, яка передбачає три складові: вивчення та аналіз інформації про дитину і країну її походження, психологічну оцінку віку дитини та фізіологічну оцінку віку дитини.

4. Не зважаючи на удосконалення нормативно-правового забезпечення щодо соціального захисту дітей – шукачів притулку, а саме – Порядку взаємодії державних органів та органів місцевого самоврядування під час виявлення розлучених із сім'єю дітей, які не є громадянами України, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2016 № 832, діти зазначеної категорії не отримують належного соціального супроводу, матеріальної підтримки через довготривалий розгляд справ про надання статусу біженця або особи, яка потребує додаткового захисту.

5. Попри закріплення на законодавчому рівні такої альтернативної форми, як розміщення в сім'ї родичів, знайомих, державна підтримка догляду за такими дітьми та їх утриманням відсутня. З огляду на це нагальним для України залишається питання забезпечення соціального захисту та інтеграції у суспільство дітей-шукачів притулку.

Прошу врахувати викладену інформацію при підготовці повного звіту щодо ситуації дотримання прав біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту, зокрема прав дитини, в Україні.

З повагою
Уповноважений

Л. Денісова